

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Beatitudine, de Actibus humanis, eorumque Moralitate, de
Virtutibus ac Donis, de Vitiis ac Peccatis, & de Legibus, nec-non
Dissertationem Theologicam de Probabilitate

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. III. Tertia dos corporis gloriosi

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78232)

etiam quia corpus Christi (cui per resurrectionem corpus nostrum conformabitur) per dotem subtilitatis habuit, quod post resurrectionem sepulchrum penetraret, & clausis januis ad discipulos intraret. Unde Ambrosius lib. 1. in Lucam cap. ultimò: *Christus fect in medio discipulorum januis clausis; non per incorpoream naturam, sed per resurrectionis corporea qualitatem, impervia usu claustra penetrans.* Nos autem in corpore simili corpori Christi resurgemus: seminatur enim corpus nostrum animale, resurget spiritale. Et Laurentius Justinianus lib. de discip. & perfect. Monachorum cap. 23. *Cero (inquit) cum in hac vita degit, & peregrinatur à Domino, animalis natura est; post verò resurrectionis gloriam, tota spiritualis efficietur, ita ut omne solidum ei sit pervium: non claustris teneri poterit inclusa, non vinculis religata, non restricta custodibus, sed liberam ingrediendi & egrediendi ubique recipiet facultatem.*

31 Nihilominus dicendum est, dotem subtilitatis physicè, seu efficienter & activè, hunc effectum non præstituram, sed moraliter tantum, quatenus ad ejus præsentiam, & in signum talis dotis præstabitur penetratio illa à Deo, ad voluntatem Beati. Ita S. Thomas in Supplemento quaest. 83. art. 2. ubi sic dicitur: *Restat ergo quod necessitas distinctionis duorum corporum in situ, auferatur à natura quantitatis dimensionis, cui per se convenit situs.... Subtilitas autem à corpore glorioso dimensionem non auferit; unde nullò modo auferit illi prædictam necessitatem distinctionis situs ab alio corpore; & idèd corpus gloriosum non habebit ratione sua subtilitatis quod possit esse simul cum alio corpore, sed poterit simul cum alio corpore esse ex operatione divina virtutis. Sicut etiam corpus Petri non habuit ex aliqua proprietate indicat, quod ad umbram ejus sanarentur infirmi, sed hoc fiebat virtute divina ad adificationem fidei: ita faciet virtus divina ut corpus gloriosum possit simul cum alio corpore esse ad perfectionem gloriae.*

Notat tamen idem S. Doctor in 4. dist. 44. quaest. 2. art. 2. quaestione, 4. quod quamvis modò dictò corpus gloriosum possit penetrare non gloriosum, duo tamen corpora gloriosa nunquam se penetrabunt: quia licet hoc de potentia absoluta non repugnet, non est tamen conveniens (inquit) quod corpus gloriosum sit simul cum alio corpore glorioso: tum quia in eis servabitur debitus ordo, qui distinctionem requirit: tum etiam quia unum corpus gloriosum non se opponit alteri; & sic nunquam duo corpora gloriosa erunt simul.

32 Ad fundamentum autem oppositæ sententiæ dicendum est, quod hoc nomen subtilitas non solum vim penetrandi designat, sed etiam immunitatem ab omni crassitie, & terrena labis concrectione, quæ ut ostendimus, est præcipuus hujus dotis effectus. Unde Albertus Magnus in 4. dist. 44. quaest. 5. *Corpora Sanctorum vocantur subtilia, quoniam sones, crassities, & alia ignobiles proprietates erunt eis ablatæ.*

Ad illud quod subditur, responderet D. Thomas locò primò laudatò in resp. ad 1. *Quod corpus Christi non habuit ex subtilitatis dote quod possit esse simul cum alio corpore in eodem loco, sed hoc factum est virtute Divinitatis post resurrectionem, sicut in natiuitate, quando, ut inquit D. Gregorius, ex clauso exiit utero Virginis. Et super capit. 15. epist. 1. ad Corinth. lect. 6. Non negandum est*

(inquit) *quod corpus gloriosum possit esse simul cum alio corpore in eodem loco: quia corpus Christi post resurrectionem intravit ad discipulos januis clausis, cui corpus nostrum in resurrectione conformandum fueramus. Sed sicut corpus Christi hoc habuit, non ex proprietate corporis, sed ex virtute Divinitatis unita: ita corpus cuiuslibet Sancti hoc habebit, non ex dote, sed ex virtute Divinitatis existentis in eo: per quem modum corpus Petri habuit quod ad umbram ejus sanarentur infirmi, non per aliquam proprietatem ipsius. Nec obstant verba Ambrosii supra adducta; his enim solum significare voluit, quod sicut corpus Christi, ratione dotis subtilitatis, jus aliquod morale habuit, ut per virtutem divinam, illi conaturaliter debitam, sepulchrum penetraret, & ad discipulos januis clausis intraret; ita & corpora gloriosa post resurrectionem, ratione dotis subtilitatis quæ erunt prædita, jus quoddam, & exigentiam moralem habebunt, ut Deus miraculosè cum illis concurrat ad penetrationem aliorum corporum quotiescumque voluerint. In eodem sensu intelligendum est Laurentius Justinianus, & alii SS. Patres, cum asserunt, quod corpora gloriosa Sanctorum, ratione dotis subtilitatis, omnia alia corpora penetrabunt.*

§. III.

Tertia dos corporis gloriosi.

Tertia dos est *agilitas*, id est vis celeritatis, se quocumque movendi, seu maxima facilitas, quæ corpus anima ad nutum obediens, maximè quantum ad motum localem, ut brevissimò spatio, ad instar avium, seu ventorum, de loco in locum se transferat. Unde Isaac dicitur de Sanctis: *Assument pennas ut aquilæ, current & non laborabunt, ambulabunt & non deficient.* Et Sapient. 3. *Fulgebunt iusti, & tanquam scintilla in arundinero discurrunt; quæ utique magnà velocitate & celeritate moventur.*

Circa hanc dotem primò notandum est cum S. Thoma in Supplemento. quaest. 45. art. 1. quod per dotes corpus gloriosum erit omnino subiectum anime glorificate.... anima autem coniungitur corpori non solum ut forma, sed etiam ut motor: & utroque modo oportet quod corpus gloriosum anima glorificata sit summè subiectum. Unde sicut per dotem subtilitatis subiectur ei totaliter, inquantum est forma corporis dicitur esse specificum; ita per dotem agilitatis subiectur ei, inquantum est motor, ut scilicet sit expeditum & habile ad obediendum spiritui in omnibus motibus & actionibus anime.

Advertendum est etiam, quod dos agilitatis non tollet gravitatem & pondus naturale corporis mixti & terreni: hæc enim est proprietas illius, quæ non carebit Beatus, sicut nec quantitate & lineamentis debitis, & mixtione; sed per agilitatem solum impeditur usus & actus illius, non quidem omnis, sed tantum qui onerosus sit Beato, & contra ejus voluntatem unde poterit Beatus, ratione hujus dotis, ut gravitate corporis cum voluerit descendere, temperando illam, aut etiam augendo, ut magis vel minus velociter descendat; vel totaliter impedire usum illius, si voluerit ascendere, sicut ascendit Christus.

Denique observandum est, quod licet per dotem agilitatis possit Beatus celeritè moveri, & de

& de uno loco in alium quantumcumque distantem, brevissimo tempore, & in mora quasi imperceptibili transire, non tamen in instanti, ut docet S. Thomas loco citato art. 3. quia huic obstat ipsa natura & quidditas motus localis, qui cum sit quid successivum, & constans partibus prioribus & posterioribus, non potest fieri in instanti; ut de motu angelico, tam continuo quam discreto in tractatu de Angelis ostensum est.

§. IV.

Quarta dos corporis gloriosi.

QUARTA dos corporis gloriosi est claritas, seu luciditas: circa quam dubitari potest primo, an illa insit corporibus beatis, non tantum secundum superficiem, sed etiam secundum profunditatem: sicut ut prædicta corpora non solum sine lucida sicut specula, sed etiam pervia & transparentia sicut crystallus, ita ut interior organizatio videri perfecte possit?

Partem negativam tenet Tannerus hinc dubio & secutus Scotum & Durandum; probat, quia (inquit) singulae partes corporis glorificati retinebunt suum colorem; ille enim requiritur ad pulchritudinem, cum pulchritudo (ut ait Augustinus 19. de civit. cap. 19.) sit partium convenientia cum quadam coloris suavitate. Sed omnis color causat opacitatem, & impedit transparentiam & diaphaneitatem: Ergo corpora glorificata non erunt transparentia, sed opaca. Adhuc, quod decentior & optabilior est aspectus corporis humani secundum externam tantum superficiem: quod varietas tot partium internarum & minutarum potius confusionem pariat in visu, quam delectationem: ex quo inferit, quod Beati externam tantum corporis glorificati superficiem videbunt, non verò partes ejus internas.

Opposita tamen, seu affirmativa sententia, communior est apud Theologos, eamque expresse docet S. Thomas in supplem. qu. 85. art. 1. ad 2. ex D. Gregorio 18. moral. cap. 3. ubi exponens illa verba Job. 28. Non adequabitur ei aurum vel vitrum, ait corpora Sanctorum comparari auro propter claritatem, & vitro propter transparentiam. Et cap. 36. asserit, quod post resurrectionem patebit corporalibus oculis ipsa etiam corporis humani harmonia. Verba ejus sunt: Auri metallum novimus potiori metallis omnibus claritate fulgere. Vitri quoque natura est, ut extrinsecus visus pura, intrinsecus perspicuitate perluceat. In alio metallo quiddam intrinsecus continetur, absconditur: in vitro verò quidlibet liquor, qualis continetur interior, talis exterius demonstratur; atque ut ita dixerim, omnis liquor in vitro vasculo clausus, patet. Quid ergo aliud in auro vel vitro accipimus, nisi illam supernam patriam, illam Beatorum civium societatem, quarum corda sibi invicem, & claritate fulgent, & puritate translucent: quam Joannes in Apocalypsi contemplant, cum dicebat, Et erat structura muri ejus ex lapide saphire; ipsa verò civitas aurum mundum, similis vitro mundo. Quia enim sancti omnes, summi in ea beatitudinis gloria, claritate fulgebunt, extructa auro dicitur. Et quoniam ipsa eorum claritas, visibilis sibi in alterius cordibus patet, & cum unusquisque vultus attenditur, simul & conscientia penetratur; hoc ipsum aurum vitro mundo simile esse memoratur. Ibi quippe unusquisque mentem ab al-

terius oculis membrorum corpulentia non abscondet, sed patebit animus, patebit corporalibus oculis IPSA ETIAM CORPORIS HARMONIA, sicque unusquisque tam erit conspicibilis alteri, sicut nunc esse non potest conspicibilis sibi. Idem docent Augustinus 22. de civit. cap. ultimum; & Anselmus in elucidario.

Favet etiam Scriptura sacra: nam Matth. 13. dicitur: Fulgebunt iusti sicut sol. & Daniel 12. tanquam stella: At sol & stellæ firmamenti lucent ab intrinsecò, & non solum quantum ad externam superficiem: Ergo etiam corpora Sanctorum post resurrectionem erunt lucida ab intrinsecò, sicut crystallus, topazius, adamas, & alia corpora diaphana, & non solum quantum ad superficiem, sicut specula.

Unde ad fundamentum Tanneri responderi potest, concessâ Majori, negando Minorem: color enim corporis non impedit ejus transparentiam & diaphaneitatem, ut docet D. Thomas loco citato, & experientia constat: videmus enim topazium simul retinere colorem flavum, & diaphaneitatem sufficientem, ut in oppositam partem totus videatur: quòd si in medio essent alii colores virides, cerulei, &c. cum eadem diaphaneitate haud dubiè videri possent. Falsum etiam est quod addit idem Author: quis enim confusionem timeat, & ingentem non speret potius voluptatem, si non solum externam corporis gloriosi superficiem videat, sed etiam interiorem ejus compositionem & structuram? cum in illa tot & tam stupenda appareant artis divinæ miracula, quæ non solum oculis delectare valent, sed etiam animum rapere in admirationem, & laudem divinæ sapientiæ & omnipotentia. Quis, inquam, mirâ delectatione non afficietur, cum tam mirabilem humani corporis fabricam unico veluti ictu oculi intuebitur? cum purpurantes venæ, veluti humanæ arboris ordinatissimi ac delicatissimi rami; cum ossa, veluti ejusdem ædificii solidiores bases; cum sensuum admirabiles officinae; & cor in medio positum, veluti generalis quædam scaturigo, unde sanguineus liquor, per totius corporis canales diffusus, continuo manat; cum articulorum compages, & nervorum tenacissimi nodi, quibus tot & tam variæ partes tam mirabiliter inter se connectuntur; cum denique tot alia stupenda & admiranda, in parvo corpore veluti totius orbis epilogo contenta, clarè & distinctè ab eo conspiciuntur.

Secundò queri potest, an luciditas seu lux corporis gloriosi, sit ejusdem speciei cum nostra luce?

Respondeo affirmativè cum S. Thoma loco supra citato art. 2. ad 1. quia utraque lux eodem modo habet immutare visum; licet illa sit excellentior nostrâ in intensione, suavitate, aliisque accidentibus: unde etiam oculi non glorificati lucem corporis gloriosi videre possunt, ut ibidem docet S. Thomas; & patet in Apostolis, qui viderunt lucem Christi in Transfiguratione, & in D. Paulo qui etiam lucem corporis Christi gloriosi vidit, dum proficisceretur Damascum, ut ipse testatur Actuum 26. Adde quòd, si dicatur lucem corporis gloriosi esse diversæ speciei à nostra, idem asserendum erit de albedine, & aliis coloribus, qui erunt in corporibus Beatorum: quod tamen nullus dicere audeat; cum illi eodem modo immutent visum sicut nostri.

Dices: